

Urząd Gminy Czernice Borowe

**SPRAWOZDANIE Z ZADANIA
ZAPEWNIAJĄCEGO**

**P.n. „Gospodarowanie odpadami i ściekami”
odpady komunalne**

Temat zadania	„Gospodarowanie odpadami i ściekami”	odpady komunalne	Numer zadania	1720.3.2024.2025	Nazwa i adres jednostki audytowanej	Urząd Gminy Czernice Borowe ul. Dolna 2, 06-415 Czernice Borowe Stanowisko ds. Księgowości opłat komunalnych w Referacie Podatków i Opłat Lokalnych	Imię i nazwisko Audytora Wewnętrznego	Mariusz Repelewicz	Cele przeprowadzenia zadania	Celem zadania jest przedstawienie Wójtowi racjonalnego zapewnienia o realizacji zadań, w tym kontroli zarządczej.	Zakres podmiotowy zadania	Urząd Gminy Czernice Borowe ul. Dolna 2, 06-415 Czernice Borowe Stanowisko ds. Księgowości opłat komunalnych w Referacie Podatków i Opłat Lokalnych (dalej Urząd Gminy lub UG)	Zakres przedmiotowy zadania	Zakres przedmiotowy zadania obejmował zgodność procedur wewnętrznych z przepisami prawa w tym właściwe naliczanie opłat Ryzyko: 1. Działania niezgodne z przyjętymi i obowiązującymi procedurami 2. Niekompletna dokumentacja Oczekiwane mechanizmy kontroli: Pracownicy realizują procedury zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przyjętymi wewnętrznymi procedurami. zgodnie z zakresem czynności i odpowiedzialności. Zakres czasowy badania 01.01.2024 – 31.10.2025 r.
---------------	--------------------------------------	------------------	---------------	------------------	-------------------------------------	--	---------------------------------------	--------------------	------------------------------	---	---------------------------	--	-----------------------------	--

1. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733 z późn. zm.) 2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) 3. Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarstwie komunalnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 679 z późn. zm.) 4. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 111 z późn. zm.) 5. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r. Poz. 906) 6. Uchwała Nr 127/X/2020 z Rady Gminy w Czernie Borowe z dnia 07 lipca 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności 7. Uchwała Nr 136/XI/2020 Rady Gminy Czernie Borowe z dnia 11 sierpnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czernie Borowe 8. Uchwała Nr 225/XX/2022 Rady Gminy Czernie Borowe z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Czernie Borowe oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej	Kryteria oceny
--	-----------------------

9. Uchwał nr 26/XX/2022 Rady Gminy Czernice
Borowe z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie zmiany
Uchwały Nr 127/X/2020 z Rady Gminy w Czernice
Borowe z dnia 07 lipca 2020 r. w sprawie wyboru
metody ustalania opłaty za gospodarowanie
odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej
opłaty i stawki opłaty za pojemnik lub worek
o określonej pojemności
10. Uchwała Nr 176/XVII/12 Rady Gminy Czernice
Borowe z dnia 25 września 2012 r. w sprawie
określenia wymagań, jakie powinien spełniać
przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na
świadczenie usług w zakresie opróżniania
zbiorników bezodpływowych i transportu
nieczystości ciekłych na terenie Gminy Czernice
Borowe
11. Uchwała Nr 252/XXIII/13 Rady Gminy Czernice
Borowe z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie
postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych
od właścicieli nieruchomości, na których nie
zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady
komunalne.
12. Uchwała Nr 67/V/2019 Rady Gminy Czernice
Borowe z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie
szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług
w zakresie odbierania odpadów komunalnych od
właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych
odpadów.
13. Uchwała Nr 87/VII/15 Rady Gminy Czernice
Borowe z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie
określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania
opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
dla nieruchomości, na których znajdują się domki
letniskowe lub innych nieruchomości
wykorzystywanych na cele rekreacyjno
wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez

	14. Uchwała Nr 65/VI/2024 Rady Gminy Czernice Borowe z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyznaczenia inkasentów, określenia wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów	15. Zarządzenie nr 71/2024 Wójta Gminy Czernice Borowe z dnia 7 czerwca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Czernice Borowe	Data rozpoczęcia zadania	16 września 2024 r.	Data sporządzenia sprawozdania	10 listopada 2025 r.	Pani Beata Pac – Inspektor ds. gospodarki komunalnej w Referacie Podatków i Opłat Lokalnych	Kierownictwo oraz osoby udzielające informacji i udostępniające dokumenty

A. Ustalenia audytu.

1. Ustalenia stanu faktycznego wraz ze sklasyfikowanymi wynikami ich oceny według przyjętych kryteriów
- 1.1. Do zadań komórki organizacyjnej księgowości i deklaracji na odpady w zakresie audytu należy w szczególności:

- 1.1.1. Prowadzenie wymiaru opłaty za odbiór odpadów komunalnych.
- 1.1.2. Prowadzenie postępowań w zakresie wymiaru opłaty za odbiór odpadów.
- 1.1.3. Sporządzanie sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami.
- 1.1.4. Prowadzenie ewidencji składanych nowych i aktualizowanych deklaracji w zakresie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- 1.1.5. Współpraca z wykonawcą odbierającym odpady komunalne w zakresie jakości, terminowości wykonywanych usług oraz przyjmowanie zgłoszeń interwencji od mieszkańców.
- 1.2. Gminy tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie Gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych;

- 1.2.1. Zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami:
 - 1.2.1.1. Instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
 - 1.2.1.2. Stacji zlewnych, w przypadku gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej jest niemożliwe lub powoduje nadmierne koszty,
 - 1.2.1.3. Instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwołów zwierzęcych lub ich części,
- 1.2.2. Obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie Gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
 - 1.2.3. Nadzorują gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
 - 1.2.3.1. Zapewniają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady;
 - 1.2.3.2. Tworzą w sposób umożliwiający łatwy dostęp wszystkim mieszkańcom gminy punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - 1.2.3.3. Prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
 - 1.2.3.4. Udostępniają na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacje o:
 - 1.2.3.4.1. Podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości
 - 1.2.3.4.2. Miejscach zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych,
 - 1.2.3.4.3. Punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - 1.2.4. Dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi,
 - 1.2.5. Zapobiegają zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych,
 - 1.2.6. utrzymują czystość i porządek na przystankach komunikacyjnych,
 - 1.2.7. Określają wymagania wobec osób utrzymujących zwierzęta domowe w zakresie bezpieczeństwa i czystości w miejscach publicznych;

- 1.2.8. Zapobiegają bezdomności zwierząt na zasadach określonych w przepisach o ochronie zwierząt, w tym zapewniają zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałają z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie;
- 1.2.9. Znakują obszary dotknięte lub zagrożone chorobą zakaźną zwierząt.
- 1.2.10. Gmina jest obowiązana utworzyć co najmniej jeden stacyjny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami,
- 1.2.11. Gminy prowadzą ewidencje:
 - 1.2.11.1. Zbiorników bezodpływowych
 - 1.2.11.2. Przydomowych oczyszczalni ścieków
 - 1.2.11.3. Umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych
- 1.3. Właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do Wójta, deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.
 - 1.3.1. W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie 14 dni od dnia nastąpienia zmiany.
 - 1.3.2. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby osób zamieszkujących nieruchomości oraz stawki ustalonej w uchwale Rady Gminy.
 - 1.3.3. W przypadku zmiany liczby mieszkańców spowodowanej np. narodzeniem lub śmiercią jednego z domowników, opłatę w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana.
 - 1.3.4. Właściciel nieruchomości może złożyć deklarację za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Gminy poprzez Platformie Usług Administracji Publicznej
 - 1.3.4.1. Deklaracja przesłana w formie elektronicznej musi być opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, weryfikowany za pomocą certyfikatu podpisu osobistego.

1.3.4.2. Przekazywanie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej deklaracji musi odbywać się w sposób zapewniający bezpieczeństwo, wiarygodność i niezaprzeczalność danych w nich zawartych oraz w sposób zapewniający ich ochronę przed nieuprawnionym dostępem.

1.4. Z uzyskanych informacji wynika, iż na koniec 2024 r. zgłoszonych do Urzędu Gminy, aktywnych było 970 deklaracji, którymi objęto 3020 mieszkańców.

1.4.1. Natomiast mieszkańców Gminy było 3630 osób na 31 grudnia 2024 r.

1.4.2. Różnica około 600 osób pomiędzy liczbą zameldowanych mieszkańców, a ich liczba wynikającą ze złożonych deklaracji wynika najprawdopodobniej:

1.4.2.1. Część z nich wyjechała za pracę i jest w innym mieście lub kraju

1.4.2.2. Część wyjechała na studia do innych miast, dlatego nie zostali zgłoszeni.

1.5. Przeglądnięto, przedstawione deklaracje o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożone w obecnym roku

1.5.1. Informacja, że deklaracja wpłynęła 01.10.2025 r. (brak pieczętki wpływu do UG), złożona jako pierwsza deklaracja z obowiązkiem od 01.10.2025 r.; składający zaznaczono Zarządca osoba fizyczna Józef S.; podpisane z datą, pieczętka Sprawdzono pod względem merytorycznym dn. 01.10.25 i podpis

1.5.2. Informacja, że deklaracja wpłynęła 01.10.2025 r. (brak pieczętki wpływu do UG), (numer 360097), złożona jako pierwsza deklaracja z obowiązkiem od 01.10.2025 r.; składający zaznaczono Właściciel osoba fizyczna Danuta R.; podpisane z datą 24.09.2025 r., pieczętka Sprawdzono pod względem merytorycznym dn. 01.10.25 i podpis do deklaracji dołączone pismo nr POL.3137.2.6.2025 z dnia 01.10.2025 r. dotyczące (podania z dnia 24.09.2025 r.) w sprawie rozwiązania deklaracji (...) widniejącej na meza który zmarł; w załączeniu podanie (bez daty wpływu do UG)

1.5.3. Informacja, że deklaracja wpłynęła 01.10.2025 r. (brak pieczętki wpływu do UG), (numer 140043) złożona jako „Wygaszenie obowiązku” z 01.10.2025 r.; składający zaznaczono Właściciel osoba fizyczna Dorota S.; podpisane z datą 24.09.25, pieczętka Sprawdzono pod względem merytorycznym dn. 01.10.2025 i podpis; w załączeniu podanie do Wójta z informacją o korekcie, której powodem była zmiana danych osobowych deklaracji (bez daty wpływu do UG)

1.5.4. Do jednej ze zmian deklaracji były dołączone, celem uzasadnienia i uwarygodnienia dokumenty wypisowe z pobytów w szpitalu; decyzje o niepełnosprawności, proponując aby tego typu dokumenty nie były zbierane, brak podstaw i problem z ochroną danych wrażliwych, wystarczy spisana nawet odręczną notatką, w której przytoczone zostaną dokumenty z datami

hospitalizacji udostępnione do wglądu potwierdzone podpisem i pieczęcią
imienną Urzędnika.

2. Zalecenia w sprawie wyeliminowania słabości kontroli zarządczej

2.1. W związku z niestwierdzeniem braków podczas zbierania informacji i analizy dokumentów, zalecenia nie zostały sformułowane.

2.2. Wskazane dalsze prowadzenie czynności związanych z weryfikacją złożonych deklaracji, poprzez wykorzystanie dokumentów jakie wpływają do Urzędu, przy okazji np. informacji o zbiornikach bezodpływowych, budowie przydomowych oczyszczalni, przystępując do kanalizacji, jak również przy współpracy z jednostkami np. GOPS, Szkoły.

B. Opinia audytora wewnętrznego w sprawie adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w obszarze ryzyka objętym zadaniem

Audyt wewnętrzny, wykonując zadanie audytowe dokonał weryfikacji i oceny najistotniejszych dla procesu obszarów, w ramach realizacji przedmiotu zadania. System zarządzania w zakresie gospodarki odpadami, uwzględnia specyfikę jednostki, w tym wymogi prawne, wewnętrzne oraz wyniki analizy ryzyka. Zarządzanie ryzykiem odbywa się na odpowiednich poziomach zarządzania według zasad akceptacji ryzyka, dlatego pozytywnie ocenia system kontroli zarządczej, tym samym wydaje racjonalne zapewnienie o adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli w badanym obszarze.

Podziękowanie

Audyt wewnętrzny realizujący zadanie audytowe dziękuje Pani Beacie Pac – Inspektor ds. gospodarki komunalnej w Referacie Podatków i Opat Lokalnych za poświęcony czas, udostępnienie dokumentów i wyjaśnienia.

Mariusz Repelwicz
Audyt wewnętrzny